Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, *prof.*
Razredni odjel	8.
Redni broj pripreme	18.
Nastavna cjelina / tema	II. ČEŽNJA ZA BOGOM
Nastavna jedinica / podtema	9. Kršćanin pred „tržištem“ duhovnih ponuda

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.8.3. Učenik razlikuje oznake istinske religioznosti od krivih oblika religioznosti.

OŠ KV B.8.1. Učenik objašnjava temeljne istine vjere sadržane u Apostolskom vjerovanju.

Ključni pojmovi	duhovna ponuda; razlučivanje; Isus Krist; Crkva; euharistija; istine katoličke vjere; milost
Središnje / problemsko pitanje	Kako razlučivati duhovne ponude i obrazložiti svoju vjeru blago i s poštovanjem?
Oblici rada	individualni rad, rad u paru, rad u trojkama, rad u skupinama i zajednički rad
Nastavne metode	postupno otkrivanje podataka, donošenje odluke, igranje uloga s promatračem, vršnjačko poučavanje, dorada pitanja, promatrani razgovor, vjerno prepričavanje, slaganje replika
Nastavna sredstva i pomagala	Ukorak s Isusom, str. 46; RB, str. 35–36; Biblija; bilježnica; tri kartice zamišljene ponude i mali papiri; prikaz letka; računalo i projektor za izborne digitalne sadržaje.
Međupredmetne teme	osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima. uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.8.1. Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi. Hrvatski jezik: OŠ HJ A.8.3. Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Vjeroučitelj će pratiti kojim podatkom učenici opravdavaju promjenu odluke, kako u razgovoru obrazlažu nadu u Krista i objašnjavaju istine vjere. Završni pisani odgovor pokazat će mogu li provjeriti ponudu i povezati odluku s katoličkim naukom.

Vrednovanje kao učenje: Učenici će kao promatrači dati povratnu informaciju uz stvarno izgovorene riječi. U vlastitom završnom odgovoru pronaći će dokaz za provjeru ponude, istinu vjere i pristojnu odluku te dopuniti nedostajući dio.

Vrednovanje naučenoga: Brojčano ocjenjivanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (8 min)

Uvodna molitva:

Oče naš…

ili:

Gospodine Isuse, među mnogim glasovima želimo prepoznati Tvoj poziv. Daj nam razboritost da ne prihvaćamo svako obećanje i poniznost da bolje upoznamo svoju vjeru. Nauči nas govoriti istinu blago i s poštovanjem te svojim životom pokazivati nadu koju nam daruješ. Amen.

Alternativa: Budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama, ali blago i s poštovanjem. (1 Pt 3,15–16; ulomak prema udžbeniku, str. 46.)

Učenici će ostati nekoliko trenutaka u tišini. Poticaj za razmišljanje: Kako bi naše riječi mogle istodobno biti jasne i blage?

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 34.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati dvije razlike između New Agea i katoličke vjere te uz svaku dodati jednu rečenicu objašnjenja.“

Motivacija:

Zajednički rad. Učenici će razmotriti zamišljeni oglas: „Pridružite nam se i za sedam dana riješite sve svoje probleme!“ Navest će što ih u poruci privlači, a što bi željeli provjeriti prije odluke.

Moguće rješenje: Privlačno je obećanje olakšanja. Treba provjeriti tko nudi program, što se zaista radi, koliko košta i na čemu se temelji obećanje.

OBEĆANJE I PITANJE

„Pridružite nam se i za sedam dana riješite sve svoje probleme!“

Zamišljeni oglas za nastavni razgovor.

Razgovor

- Koje vam riječi iz oglasa bude očekivanja? („Za sedam dana“ i „sve svoje probleme“.)
- Koje biste pitanje prvo postavili autoru oglasa? (Tko ste, što nudite i na čemu temeljite obećanje?)

Početni stav: Individualni rad. Učenici će uz tvrdnju „Privlačno obećanje dovoljno je da prihvatimo neku duhovnu ponudu.“ zapisati „slažemo se“, „nismo sigurni“ ili „ne slažemo se“ i jedan razlog.

Privlačno obećanje dovoljno je da prihvatimo neku duhovnu ponudu.

Uz tvrdnju odabrati: slažemo se – nismo sigurni – ne slažemo se. Zapisati jedan razlog.

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov »Kršćanin pred „tržištem“ duhovnih ponuda«. Istražit će kako upoznavanje vlastite vjere, provjera ponude i poštovanje drugih pomažu pri donošenju slobodne i odgovorne odluke.

Kako razlučivati duhovne ponude i obrazložiti svoju vjeru blago i s poštovanjem?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (27 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Dva načina obrade u Aktivnosti 1 međusobne su alternative.

Aktivnost 1: Odluka nakon novoga podatka *(rad u skupinama – postupno otkrivanje i odlučivanje, 14 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će u četiri minute pročitati glavni tekst „Kršćanin pred »tržištem« duhovnih ponuda“, udžbenik, str. 46, te usmeno izdvojiti na čemu kršćani temelje svoju vjeru. Zatim će tijekom pet minuta postupno upoznati tri kartice zamišljene ponude: prvo obećanje da će u sedam dana riješiti sve probleme bez drugih podataka; zatim besplatan prvi susret, uskraćene podatke o učenju i zahtjev da se prijave danas; naposljetku tvrdnju da tečaj osigurava spasenje bez Krista i Božje milosti. Nakon svake će kartice zajedno odlučiti: prihvatiti, odgoditi ili odbiti, a na papir zapisati odluku i podatak koji je presudio. Vjeroučitelj će kartice otkrivati jednu po jednu. U dvije završne minute rada dvije će skupine usporediti svoju prvu i posljednju odluku te je potkrijepiti porukom glavnog teksta. Tri minute ostat će za shemu i teološki zaključak.

Moguće rješenje: 1 — odgoditi, jer privlačno obećanje ne daje dovoljno podataka; 2 — zadržati odgodu ili odbiti zbog uskraćenih odgovora i pritiska; 3 — odbiti ponuđeno učenje jer nije spojivo s vjerom u Krista Spasitelja i potrebnu Božju milost. Opravdana promjena odluke slijedi novi podatak, a ne pritisak. Osobu pritom treba poštovati.

Pročitati glavni tekst „Kršćanin pred »tržištem« duhovnih ponuda“, str. 46. Nakon svake otkrivene kartice odabrati: prihvatiti – odgoditi – odbiti. Na papir uz broj kartice zapisati odluku i jedan podatak zbog kojega je donesena. Na kraju povezati odluku s porukom glavnog teksta.

Kartica 1 — Poziv. Na školskom odmoru prijatelji prenose poziv na susret: „Pridružite nam se i za sedam dana riješite sve svoje probleme!“ Dostupno je samo to obećanje; nema podataka o učenju ni sadržaju susreta.

Kartica 2 — Novi podatci. Na upit stiže odgovor: „Prvi je susret besplatan. O učenju ćemo govoriti nakon prijave. Odluku trebate

donijeti danas.“ Nije odgovoreno na pitanje što se na susretu poučava.

Kartica 3 — Otkriveno učenje. U dodatnoj poruci piše: „Naš tečaj sam po sebi osigurava spasenje. Krist i Božja milost za to nisu potrebni.“ Prijatelji čekaju odgovor na poziv.

Kartice donose izmišljenu situaciju za vježbu odlučivanja; ne opisuju određenu vjersku zajednicu.

Ili: klasična obrada *(individualni rad i zajednički razgovor, 14 minuta)*

a) Individualni i zajednički rad. Učenici će pročitati glavni tekst „Kršćanin pred »tržištem« duhovnih ponuda“, udžbenik, str. 46, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka usmeno će odgovoriti na pitanja te u bilježnicu izdvojiti riječi: razlog nade, Krist i euharistija.

Razgovor

- Zašto uz poznavanje drugih religija trebamo poznavati vlastitu vjeru? (Da bismo mogli obrazložiti svoju nadu i uočiti stvarne razlike u učenju.)
- Što znači vjeru svjedočiti životom? (Postupati u skladu s Evanđeljem, ljubiti bližnje i preuzimati odgovornost.)
- U čemu glavni tekst prepoznaje izvor snage Crkve? (U Kristu i euharistiji.)
- Kako razlikujete Krista kao temelj vjere od nedosljednosti članova Crkve? (Krist ostaje temelj; grijeh i nepravdu članova treba prepoznati i ispraviti.)

b) **Izborno:** Učenici će pogledati videozapise:

„Kršćanin pred „tržištem“ duhovnih ponuda”; 5:39; Izvor: Josip Kunac; YouTube	„Scijentologija u Hrvatskoj i reakcije“; 4:27; Izvor: LaudatoTV; YouTube. Obratiti pažnju na letak.
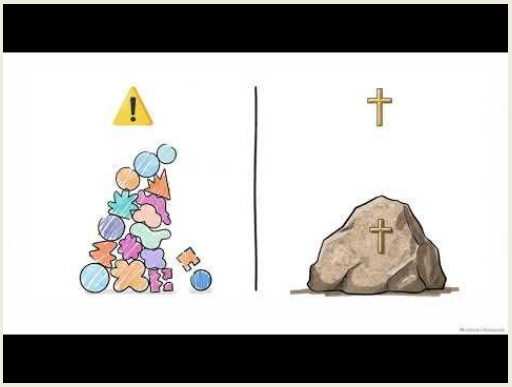	

Razgovor

- Koja obećanja prepoznajete u prikazanoj ponudi? (Pomoć pri učenju, radu, odnosima i životnim teškoćama.)
- Koje biste podatke još trebali prije donošenja odluke? (Tko stoji iza ponude, kakvo je učenje, uvjeti sudjelovanja i pouzdanost obećanja.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

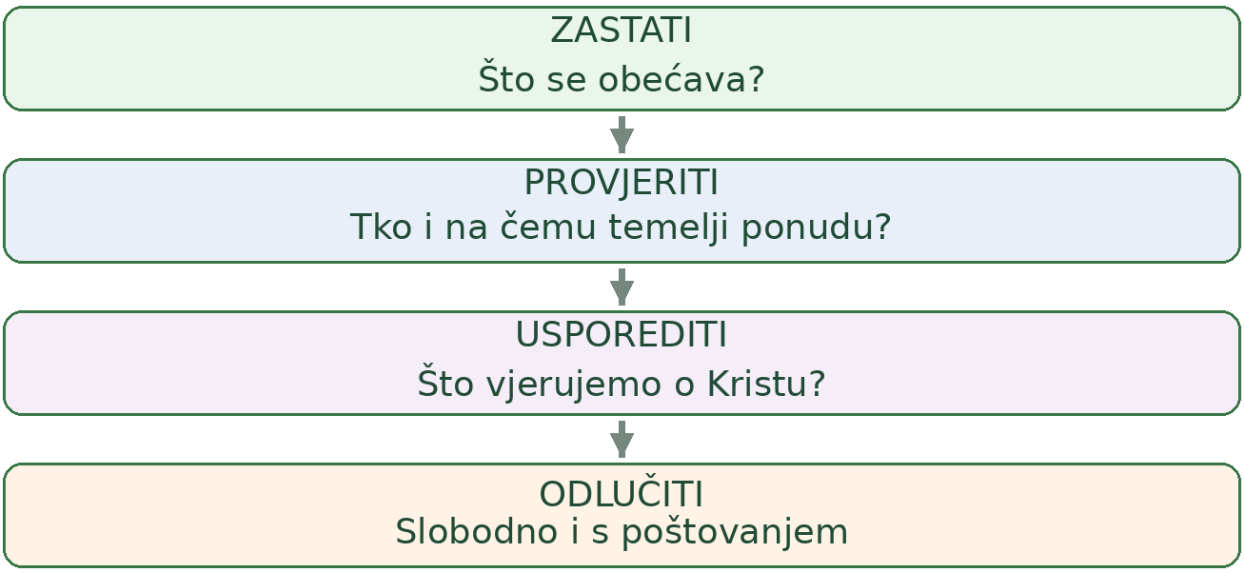

Ključni naglasci: Privlačno obećanje traži provjeru. Kršćanski izbor oslanja se na Krista i poznavanje vjere. Poštovanje osobe ne znači prihvaćanje svakoga učenja.

Teološko sidro: Isus Krist je Spasitelj, a spasenje je Božji dar koji traži naš slobodan odgovor. Euharistija je izvor i vrhunac kršćanskoga života. Vjeru svjedočimo istinom i ljubavlju; razlučivanje učenja ne opravdava omalovažavanje ljudi. Usp. 1 Pt 3,14–16; KKC 1324, 1996.

Aktivnost 2: Odgovor koji otvara razgovor *(rad u trojkama – igranje uloga s promatračem, 5 minuta)*

Rad u trojkama. Učenici će pročitati 1 Pt 3,14–16 i podijeliti uloge: sugovornici koji pitaju o vjeri, sugovornici koji odgovaraju te promatrači. Povod razgovoru bit će pitanje „Zašto vjerujete u Krista?“ i neprikladan odgovor „Neću vam ništa objašnjavati, jer vi ionako ne razumijete vjeru.“ U prvom će pokušaju u pola minute izvesti drukčiji odgovor: saslušat će pitanje, izreći razlog kršćanske nade i otvoriti prostor daljnjem razgovoru. Promatrači će navesti jednu doslovno izgovorenu rečenicu koja pokazuje blagost te jednu stvar koju treba popraviti. Nakon toga će učenici zamijeniti uloge i ponoviti razgovor. Posljednju će minutu usporediti dva pokušaja. Promatrači će pratiti sadržaj odgovora, slušanje bez prekidanja i izostanak uvreda.

Moguće rješenje: „Vjerujemo u Krista jer ga prepoznajemo kao Spasitelja; na njemu temeljimo svoju nadu. Rado ćemo razgovarati o onome što vas zanima.“ Promatrači će kao dokaz navesti stvarno izgovorene riječi i ponašanje, npr. saslušano pitanje i miran odgovor. Nije dovoljno samo govoriti tiho ako odgovor ne kaže ništa o vjeri.

BLAGO I S POŠTOVANJEM

Nego, morali i trpjeti zbog svoje pravednosti, blago vama! No ne bojte se njihova zastrašivanja i ne plašite se! Naprotiv, Gospodin – Krist neka vam bude svet, u srcima vašim, te budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama, ali blago i s poštovanjem, dobre savjesti da oni koji ozloglašuju vaš dobar život u Kristu,

upravo onim budu postiđeni za što vas potvaraju.

1 Pt 3,14–16; udžbenik, str. 46.

Pitanje: „Zašto vjerujete u Krista?“
Neprikladan odgovor: „Neću vam ništa objašnjavati, jer vi ionako ne razumijete vjeru.“

U trojkama podijeliti uloge: pitati – odgovoriti – promatrati. Izvesti razgovor od pola minute. Odgovorom obrazložiti nadu u Krista i ostaviti prostor pitanju. Promatrači: izdvojiti jednu dobru rečenicu i jednu potrebnu doradu. Zamijeniti uloge i ponoviti razgovor.

Pratiti tri kriterija:
1. Izrečen razlog nade u Krista.
2. Pitanje saslušano bez prekidanja.
3. Odgovor bez uvreda i omalovažavanja.

Razgovor

- Što je u drugom pokušaju razgovor učinilo boljim? (Jasniji razlog, pažljivije slušanje ili pristojnija formulacija; navesti stvarno opaženi primjer.)

Aktivnost 3: Vjerska abeceda od učenika do učenika *(rad u paru i zajednički rad – vršnjačko poučavanje, 5 minuta)*

Rad u paru i zajednički rad. Učenici će pročitati razgovor iz udžbenika i šest glavnih istina katoličke vjere. Parovi će redom dobiti broj od 1 do 6, a veći broj parova ponovit će isti niz. U sljedeće dvije minute svaki će par pripremiti miniobjašnjenje dodijeljene istine: najprije će je jedan učenik svojim riječima objasniti drugomu, a zatim će zamijeniti uloge. Poslužit će se pripadajućim pitanjem: jedan Bog i tri osobe; odnos Boga i svijeta; čovjek nakon tjelesne smrti; Kristovo otkupljenje; milost i spasenje; odgovornost za život. U završne dvije minute po jedan par za svaku istinu dat će odgovor do petnaest sekunda, a zatim izgovoriti pitanje za sljedeći par. Tako će cijeli razred čuti svih šest objašnjenja.

Moguće rješenje: 1 — jedan Bog u trima božanskim osobama, a ne tri boga; 2 — Bog stvara i uzdržava svijet; 3 — tjelesna smrt nije kraj čovjekova postojanja; 4 — utjelovljeni Sin Božji otkupio nas je smrću na križu; 5 — spasenje je Božji dar, potrebna nam je njegova milost; 6 — naši postupci imaju vječnu važnost i odgovorni smo pred Bogom. Dobra djela odgovor su na milost, a ne cijena spasenja.

ZAŠTO POZNAVATI VJERSKU ABECEDU?

„Josipe, znaš, nakon ovoga o religioznim pokretima malo sam se zamislila. Znam da je važno svjedočiti vjeru, no čini mi se da su mnogi otišli u te pokrete jer nisu poznavali vjersku abecedu. Znaš li ti glavne istine naše vjere?“
„Samo da »prosurfam« po internetu... Evo ih!“

GLAVNE ISTINE KATOLIČKE VJERE

1. Samo je jedan Bog, a tri su božanske osobe: Otac i Sin i Duh Sveti.
2. Bog je sve stvorio, sve uzdržava i svime upravlja.
3. Duša je čovječja besmrtna.
4. Sin je Božji postao čovjekom i otkupio nas svojom smrću na križu.
5. Milost je Božja potrebna za spasenje.
6. Bog će dobro nagraditi vječnom nagradom, a zlo kazniti vječnom kaznom.

Udžbenik, str. 46.

U paru pripremiti objašnjenje dodijeljene istine bez doslovnoga ponavljanja. Oba člana para trebaju ga moći izreći. U zajedničkom lancu odgovoriti u najviše petnaest sekunda pa postaviti pitanje sljedećemu paru.

1. Ako je Bog jedan, zašto imenujemo Oca, Sina i Duha Svetoga?
2. Što o odnosu Boga i svijeta govori druga istina?
3. Što treća istina govori o čovjeku nakon tjelesne smrti?
4. Tko nas je otkupio i kako?
5. Može li se spasenje kupiti ili postići bez Božje milosti?
6. Zašto je prema šestoj istini važno kako živimo?

Teološko sidro: Šesta istina podsjeća na stvarnost suda i čovjekovu odgovornost. Dobra djela ne kupuju spasenje: ona su odgovor na Božju milost i plod ljubavi. Usp. KKC 1996, 2008.

Aktivnost 4: Koje pitanje stvarno pomaže? *(zajednički rad i rad u paru – klinika pitanja, 6 minuta)*

Zajednički rad i rad u paru. Učenici će jednu minutu promotriti stvarni promotivni letak iz 2015. uz video „Scijentologija u Hrvatskoj i reakcije“ u Aktivnosti 1. Potom će u paru u dvije minute doraditi tri pitanja: „Je li ovo dobro?“, „Zašto želite prevariti ljude?“ i „Je li sve besplatno?“ Svako će zamijeniti jasnim pitanjem na koje organizatori mogu dati provjerljiv odgovor. Dvije će minute razred uspoređivati po jedan prijedlog za svako pitanje: traži li određeni podatak, izbjegava li optužbu i može li odgovor utjecati na odluku. U posljednjoj će minuti svaki par odabrati samo jedno pitanje koje bi prvo postavio te pokazati detalj letka zbog kojega ga postavlja.

Moguće rješenje: „Je li ovo dobro?“ → „Koje sadržaje obrađuje tečaj i tko ga vodi?“; „Zašto želite prevariti ljude?“ → „Na čemu temeljite obećanje poboljšanja osobne dobrobiti?“; „Je li sve besplatno?“ → „Koji su točno susreti i materijali besplatni te postoje li naknadni troškovi?“

Promotivni letak iz 2015.

Pitanja za doradu:

A — Je li ovo dobro?

B — Zašto želite prevariti ljude?

C — Je li sve besplatno?

U paru doraditi sva tri pitanja uz prikazani letak. Za svako tražiti određen podatak, bez unaprijed izrečene optužbe. Zatim odabrati jedno pitanje koje bi najviše pomoglo pri odluci i pokazati zbog kojega je detalja letka postavljeno.

Aktivnost 5: Razgovor u središtu kruga *(zajednički rad – promatrani razgovor, 6 minuta)*

Zajednički rad. Učenici će poslušati situaciju: Luka je čuo nepristojan odgovor jednoga vjernika i zaključio: „Zbog toga više nema smisla vjerovati u Krista.“ Troje dobrovoljaca sjest će ispred razreda i podijeliti uloge Luke, prijatelja i voditelja razgovora. U jednoj će se minuti pripremiti prema potpunom scenariju, a zatim će izvesti razgovor od dvije minute. Ostali će učenici slušati koje riječi priznaju Lukinu povrijeđenost, a koje razlikuju Krista od pogrešnoga postupka vjernika. U sljedeće dvije minute navest će jednu uspjelu i jednu neuspjelu repliku. Troje sudionika u posljednjoj će minuti ponoviti samo završetak, uključujući konkretan sljedeći korak.

Moguće rješenje: Prijatelji će reći da je nepristojnost pogrešna i da Luka zaslužuje poštovanje, bez opravdavanja povrede. Razlikovat će taj postupak od Kristove poruke te predložiti razgovor s pouzdanom osobom ili mirno traženje objašnjenja. Završetak može glasiti: „Ne moramo sada riješiti sva pitanja. Možemo razgovarati o tome što se dogodilo i zajedno potražiti pouzdanu osobu koja će nas saslušati.“

Situacija: Luka je čuo nepristojan odgovor jednoga vjernika i zaključio: „Zbog toga više nema smisla vjerovati u Krista.“

Podijeliti tri uloge i izvesti razgovor prema slijedu. Slušatelji trebaju zapamtiti jednu uspjelu i jednu repliku koju treba doraditi. Nakon povratne informacije ponoviti završetak.

Luka: „Povrijedio me nepristojan odgovor. Ako se vjernici tako ponašaju, zašto bih vjerovao u Krista?“
Voditelj: „Najprije želimo čuti što se dogodilo i što vam je sada potrebno.“
Luka: „Želim da netko prizna da to nije bilo u redu.“
Prijatelji: priznati povredu; zatim svojim riječima razlikovati postupak vjernika od Kristove poruke.
Voditelj: „Koji biste sljedeći korak mogli napraviti bez opravdavanja nepristojnosti?“
Luka i prijatelji: dogovoriti jedan konkretan korak.

Razgovor

- Koja je izgovorena rečenica pomogla da Luka bude saslušan? (Navesti stvarnu repliku kojom je povreda priznata i omogućeno slušanje.)
- Kako ste u razgovoru razlikovali krivnju za postupak od zaključka o Kristu? (Nije se opravdavalo nepristojnost niti je ona uzeta kao mjerilo Kristove poruke.)

Aktivnost 6: Najprije razumjeti sugovornike *(rad u paru – vjerno prepričavanje i neslaganje, 4 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati Mandelinu misao iz udžbenika i uvježbati slušanje na dvjema izjavama: „Ako poštujete moje uvjerenje, morate se s njime složiti“ i „Ne slažemo se s nekim učenjem, ali želimo saslušati ljude koji ga prihvaćaju.“ U prvoj će minuti pročitati izvor, a zatim će dvije minute u paru izmjenjivati izjave i odgovore. Prije svojega odgovora prepričat će stav sugovornika, a sugovornici će potvrditi je li vjerno prenesen. Tek će potom izreći slaganje ili neslaganje s razlogom. U posljednjoj će minuti dva para prikazati razliku između točnoga prepričavanja i odgovora koji je drugima pripisao nešto što nisu rekli.

Moguće rješenje: Moguće rješenje uz prvu izjavu: „Čujemo da za vas poštovanje uključuje slaganje. Mi razlikujemo to dvoje: poštujemo vaše dostojanstvo i slobodu, ali ne prihvaćamo zato svako učenje.“ Uz drugu: „Kažete da se želite upoznati s tuđim razlozima iako se ne slažete. Takvo slušanje omogućuje pristojan razgovor.“

POŠTOVANJE I MIR

Važno je poštovati religijska uvjerenja; bez obzira na to vjerujete li u njih ili ne, poštujte ih. Ako ih ne poštujete, nikad

nećete živjeti u miru s ljudima koji pripadaju drugom religijskom poretku.

Nelson Mandela; citat prema udžbeniku, str. 46.

A — Ako poštujete moje uvjerenje, morate se s njime složiti.
B — Ne slažemo se s nekim učenjem, ali želimo saslušati ljude koji ga prihvaćaju.

U paru izmijeniti izjave A i B. Prije odgovora svojim riječima ponoviti što sugovornici tvrde i provjeriti jesu li dobro shvaćeni. Tek zatim izreći vlastiti odgovor s jednim razlogom. Razlikovati poštovanje osobe od prihvaćanja učenja.

Aktivnost 7: Dar, odgovor i djela *(rad u paru – slaganje i objašnjavanje odnosa, 4 minuta)*

Rad u paru. Učenici će razmotriti tvrdnju „Ako učinimo dovoljno dobrih djela ili platimo dovoljno skup tečaj, možemo kupiti spasenje.“ Na tri će mala papira prepisati ponuđene izraze: dobra djela kao plod ljubavi; Božja milost kao dar; slobodan čovjekov odgovor. Tijekom dvije minute složit će ih tako da se vidi kako Božji dar prethodi ljudskom odgovoru te dodati dvije riječi kojima objašnjavaju vezu. U posljednje dvije minute parovi će usporediti raspored sa susjednim parom i usmeno objasniti zašto to nije cjenik za kupovanje spasenja.

Rješenje: Božja milost kao dar → omogućuje → slobodan čovjekov odgovor → očituje se u → dobrim djelima kao plodu ljubavi. Prikaz ističe odnos, a ne tri odvojena vremenska razdoblja: Božja milost prati i naš odgovor i dobra djela. Spasenje nije predmet kupnje.

„Ako učinimo dovoljno dobrih djela ili platimo dovoljno skup tečaj, možemo kupiti spasenje.“

Na tri papira prepisati ponuđene izraze i rasporediti ih. Između njih dodati riječi koje objašnjavaju vezu. Susjednom paru obrazložiti zašto taj odnos nije kupovanje spasenja.

Dobra djela kao plod ljubavi.
Božja milost kao dar.
Slobodan čovjekov odgovor.

Aktivnost 8: Poruka prije prijave *(individualni rad i rad u paru – sastavljanje stvarne poruke, 5 minuta)*

Individualni rad i rad u paru. Učenici će zamisliti da su dobili poruku „Nudimo tečaj za sretniji život. Sve ćete saznati ako odmah dođete.“ U tri će minute na papiru sastaviti odgovor organizatorima do četrdeset riječi: zatražit će dva podatka potrebna za odluku i jasno reći da prije odgovora neće potvrditi sudjelovanje. U sljedeće dvije minute zamijenit će poruke u paru. Primatelji će provjeriti mogu li iz poruke točno razumjeti koja se dva podatka traže i je li odluka jasno, pristojno izrečena. Autori će doraditi jednu nejasnu rečenicu. Poruke su vježba i neće se slati.

Moguće rješenje: „Hvala na pozivu. Molimo naziv učenja na kojem se tečaj temelji i opis sadržaja prvoga susreta. Sudjelovanje ćemo razmotriti nakon tih podataka; sada se ne prijavljujemo.“ Provjeriti jesu li zatražena točno dva podatka i nema li vrijeđanja.

„Nudimo tečaj za sretniji život. Sve ćete saznati ako odmah dođete.“

Sastaviti odgovor organizatorima do četrdeset riječi. Zatražiti dva određena podatka i pristojno odgoditi prijavu do odgovora. Zamijeniti poruke u paru; provjeriti jasnoću zahtjeva i odluke. Doraditi jednu nejasnu rečenicu.

Aktivnost 9: Što prepoznajemo u svojoj vjeri? *(individualni rad i rad u paru – kratko svjedočenje i slušanje, 4 minuta)*

Individualni rad i rad u paru. Učenici će dopuniti početak „Volim biti katolik/katolkinja zato što nudi:“ s trima sadržajima: Isusa Krista i još dvama sadržajima po izboru. U dvije će minute pripremiti kratko obrazloženje jednoga od njih. Potom će u paru naizmjence u trideset sekunda izreći pripremljeno obrazloženje. Nakon slušanja ponovit će samo ključni razlog koji su čuli od sugovornika. Oni koji ne žele govoriti o osobnom uvjerenju opisat će što katolička vjera nudi vjernicima.

Moguće rješenje: Isusa Krista, sakramente i zajedništvo. Euharistija nas povezuje s Kristom i potiče na ljubav prema bližnjemu.

Dopuniti početak trima sadržajima katoličke vjere. Pripremiti obrazloženje jednoga sadržaja i izreći ga u paru u trideset sekunda. Nakon slušanja ponoviti ključni razlog sugovornika.

Volim biti katolik/katolkinja zato što nudi:
– Isusa Krista
– …
– …

Aktivnost 10: Zapišimo! *(individualni rad – dopunjavanje sažetka, 3 minuta)*

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati naslov nastavne jedinice i dopuniti sažetak riječima: poštovanjem, Krist, milost, provjeriti. Riječi će povezati s razlučivanjem ponude, temeljem vjere, spasenjem i načinom razgovora.

Rješenje: provjeriti; Krist; milost; poštovanjem.

Radni predložak:

KRŠĆANIN PRED „TRŽIŠTEM“ DUHOVNIH PONUDA
poštovanjem – Krist – milost – provjeriti
Duhovnu ponudu potrebno je _____.
Temelj kršćanske vjere jest Isus _____.
Za spasenje je potrebna Božja _____.
Vjeru obrazlažemo blago i s _____.

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (10 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako biste postupili kad prijatelji prihvate neko učenje samo zbog privlačnoga oglasa? (Postavili bismo pitanja, provjerili učenje i razgovarali bez ismijavanja.)
- Kako možete produbljivati poznavanje vlastite vjere? (Čitanjem Evanđelja, razgovorom, sudjelovanjem u životu župe i učenjem.)
- Kako biste pokazali poštovanje osobi čije učenje ne prihvaćate? (Saslušali bismo je, naveli razlog neslaganja i poštovali njezino dostojanstvo.)

Sinteza:

Individualni i zajednički rad. Učenici će ponovno razmotriti tvrdnju „Privlačno obećanje dovoljno je da prihvatimo neku duhovnu ponudu.“ te usporediti početni odgovor sa sadašnjim. Navest će jedan razlog iz obrade i jednu istinu katoličke vjere važnu za njihov zaključak.

Moguće rješenje: Ne slažemo se. Ponudu treba provjeriti; spasenje je Božji dar u Kristu, a ne proizvod zajamčen privlačnim obećanjem.

Privlačno obećanje dovoljno je da prihvatimo neku duhovnu ponudu.

Ponovno odabrati: slažemo se – nismo sigurni – ne slažemo se. Usporediti početni odgovor sa sadašnjim te navesti jedan razlog i jednu istinu vjere.

Zaključak vjeroučitelja: Kršćani duhovne ponude prosuđuju poznajući vlastitu vjeru i provjeravajući ponuđeno učenje. Temelj njihove nade jest Isus Krist, a spasenje Božji dar. Pripadnost Crkvi hrani se euharistijom i življenjem Evanđelja. Vlastitu vjeru obrazlažemo blago, slobodno i s poštovanjem prema svakomu čovjeku.

Formativna provjera:

Individualni rad. Učenici će napisati tri kratke rečenice kao odgovor na poruku: „Ovaj tečaj sigurno donosi spasenje. Prijavite se odmah, bez pitanja.“ Prva će rečenica sadržavati pitanje za provjeru, druga jednu temeljnu istinu katoličke vjere, a treća pristojnu odluku.

Moguće rješenje: „Na kojem se učenju i dokazima temelji to obećanje? Kao katolici vjerujemo da je Isus Krist naš Spasitelj i da nam je potrebna Božja milost. Hvala na ponudi, ali nećemo pristupiti bez jasnih informacija.“

„Ovaj tečaj sigurno donosi spasenje. Prijavite se odmah, bez pitanja.“

Odgovoriti trima kratkim rečenicama: pitanje za provjeru – temeljna istina katoličke vjere – pristojna odluka.

Samovrednovanje:

Individualni rad. Učenici će u vlastitom pisanom odgovoru iz formativne provjere uz tri rečenice dopisati oznake: P uz pitanje kojim provjeravaju ponudu, V uz istinu katoličke vjere i O uz pristojno izrečenu odluku. Ako neku oznaku ne mogu pridružiti nijednoj rečenici, dopunit će upravo taj dio odgovora. Tako će pokazati dokaz razumijevanja u vlastitom radu.

U vlastitom odgovoru označiti:
P — pitanje kojim se provjerava ponuda;
V — točna istina katoličke vjere;
O — pristojno izrečena odluka.
Dopuniti dio kojemu nedostaje dokaz u napisanom odgovoru.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 35–36.

Ili:

Učenici će napisati kratak savjet prijateljima koji su na internetu pronašli privlačnu duhovnu ponudu: dva pitanja koja treba provjeriti i jednu rečenicu o tome što katolička vjera uči o Kristu i spasenju.

Molitveni završetak:

Isuse, hvala Ti što nas pozivaš da Te upoznamo i slijedimo. Učvrsti našu vjeru, oslobodi nas lakovjernosti i oholosti te nam pomozi donositi slobodne i odgovorne odluke. Neka naše riječi budu blage, a djela vjerna Tvojoj ljubavi. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili…

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
I. Uvod: molitva; domaća zadaća; motivacija, početni stav i najava	8 min
II. Aktivnost 1: Odluka nakon novoga podatka – a) obrada	14 min
II. Aktivnost 2: Odgovor koji otvara razgovor	5 min
II. Aktivnost 3: Vjerska abeceda od učenika do učenika	5 min
II. Aktivnost 10: Zapišimo!	3 min
III. Aktualizacija i sinteza (3); provjera (3); samovrednovanje (1); zadaća i molitva (3)	10 min

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

□ Učenici razlikuju privlačno obećanje od obrazložene duhovne ponude.

□ Učenici navode pitanja važna za provjeru učenja i uvjeta sudjelovanja.

□ Učenici prepoznaju Isusa Krista kao temelj kršćanske nade.

□ Učenici objašnjavaju temeljne istine katoličke vjere.

□ Učenici razlikuju Božju milost od kupovanja ili zasluživanja spasenja vlastitim snagama.

□ Učenici povezuju vjeru s euharistijom i dosljednim životom.

□ Učenici izražavaju neslaganje blago i s poštovanjem prema osobi.

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 35–36 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

a) Učenici će riješiti zadatak pod ikonom smješka, digitalni udžbenik, str. 46: „Glavne istine katoličke vjere“.

klikni ovdje – poveznica

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Aktivnost 3: Nastavak prekinutoga razgovora *(rad u skupinama – slaganje replika, 4 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će u dvije minute usmeno složiti pet izmiješanih replika u razgovor: A — „Hvala, sada nećemo potvrditi dolazak“; B — „Hoćete li se pridružiti našemu duhovnom susretu?“; C — „Rado ćemo najprije saznati što se poučava“; D — „Bez toga podatka ne možemo odgovorno odlučiti“; E — „To ćemo reći tek nakon prijave.“ Zatim će u jednoj minuti odrediti na kojem je mjestu razgovor prestao davati potrebne informacije. U posljednjoj će minuti predložiti jednu zamjensku repliku organizatora koja ponovno omogućuje slobodnu odluku.

Rješenje: B–C–E–D–A. Zapreka je E, jer se podatak o sadržaju uskraćuje prije prijave. Moguća zamjena: „Prije odluke dat ćemo vam pisani prikaz sadržaja i odgovoriti na pitanja.“

Složiti razgovor od ponuđenih pet replika. Pronaći mjesto na kojem su uskraćene informacije potrebne za odluku. Zamijeniti tu repliku jednom koja omogućuje slobodnu odluku.

A — Hvala, sada nećemo potvrditi dolazak.
B — Hoćete li se pridružiti našemu duhovnom susretu?
C — Rado ćemo najprije saznati što se poučava.
D — Bez toga podatka ne možemo odgovorno odlučiti.
E — To ćemo reći tek nakon prijave.

Aktivnost 4: Vjera koja se vidi u postupku *(rad u skupinama – izbor i izvedba postupka, 4 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će razmotriti situaciju: nakon razgovora o vjeri razredni kolege ismijavaju učenike čije uvjerenje ne dijele. U jednoj će minuti odabrati postupak koji istodobno čuva poštovanje osobe i ne skriva vlastito uvjerenje: A — pridružiti se ruganju; B — prekinuti ruganje i predložiti miran razgovor; C — tvrditi da se svi moraju slagati. U sljedeće dvije minute osmislit će i izvesti deset sekunda intervencije kojom zaustavljaju ruganje. U posljednjoj će minuti slušatelji navesti kojoj se poruci 1 Pt 3,14–16 izvedba približila.

Rješenje: B. Moguća izvedba: „Ne slažemo se svi s tim učenjem, ali ruganje nikomu ne pomaže. Možemo pitati za razloge i izreći svoj stav bez vrijeđanja.“ Poveznica: obrazložiti nadu blago i s poštovanjem, uz dobar život u Kristu.

Nakon razgovora o vjeri razredni kolege ismijavaju učenike čije uvjerenje ne dijele.

A — Pridružiti se ruganju.

B — Prekinuti ruganje i predložiti miran razgovor.

C — Tvrditi da se svi moraju slagati.

Odabrati postupak i izvesti deset sekunda intervencije bez prepričavanja cijele situacije. Slušatelji: povezati jednu izgovorenu rečenicu s porukom 1 Pt 3,14–16.

Aktivnost 5: Preoblikovanje obećanja *(rad u skupinama – urednički zadatak, 5 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će poruku „Naš program uklanja svaku tugu i jamči savršen život“ preoblikovati u poštenu najavu razgovora o životnim teškoćama, bez neostvarivih jamstava. Objasnit će zašto nova poruka ostavlja više prostora slobodnoj odluci. Novu će najavu zapisati u bilježnicu.

Moguće rješenje: „Pozivamo na razgovor o životnim teškoćama i mogućnostima podrške. Sadržaj i voditelji susreta unaprijed su dostupni; sudjelovanje je slobodno.“

„Naš program uklanja svaku tugu i jamči savršen život.“

Preoblikovati poruku u poštenu najavu razgovora o teškoćama. Ukloniti neostvariva jamstva i očuvati slobodu odluke.